

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Herijking Gemeentefonds

Meicirculaire en herijking

Onno IJsselsteijn
Bekostiging Binnenlands
Bestuur

Thema's

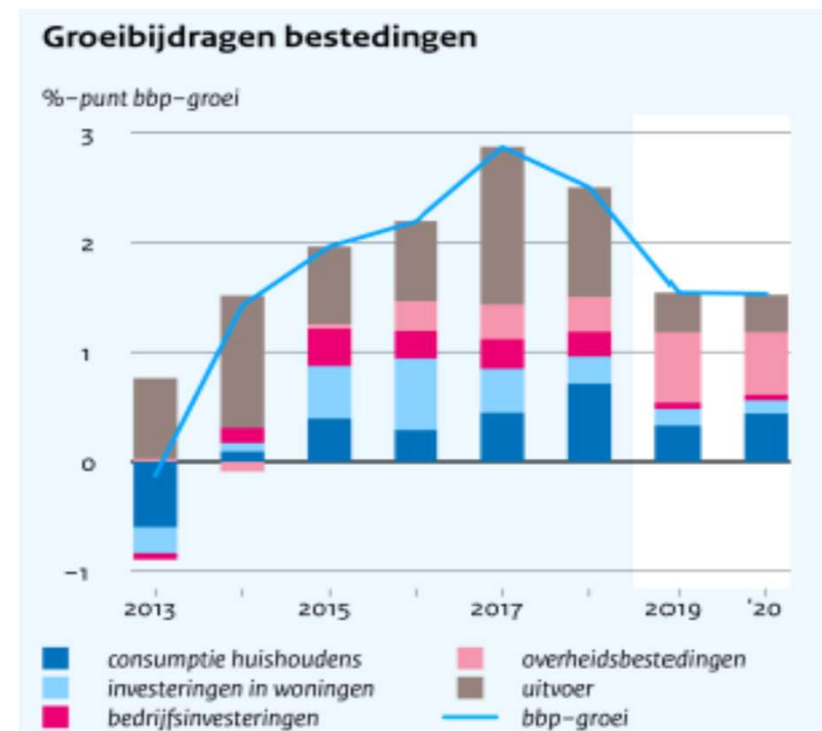
- I Economisch beeld en voorjaarsnota
- II Meicirculaire 2019 (accresonwtikkeling en BTW-compensatiefonds)
- III Herijking gemeentefonds

I Economisch beeld

- De economische groei valt terug naar standaard groeitempo, maar blijft gunstig.
- De bbp-groei is naar verwachting 1,5% in 2019 en in 2020, na 2,9% in 2017 en 2,5% in 2018.

I Voorjaarsnota

- Dit voorjaar zijn er meevallers onder het uitgavenplafond die optelden tot ca. € 1,5 mld. euro in 2019.
- Het overheidssaldo komt uit op een overschot van 0,9 procent bbp en de overheidsschuld op 50,1 procent bbp.
- De groei van de uitgaven aan zorg (8%), sociale zekerheid (4%) en onderwijs (1,5%) stijgen in 2019.
- Een groot deel van de resterende regeerakkoord middelen (enveloppen) die nog op de aanvullende post staan in de miljoenennota worden overgeheveld naar departementen.

I Voorjaarsbesluitvorming

Uitgaven door het kabinet Rutte III:

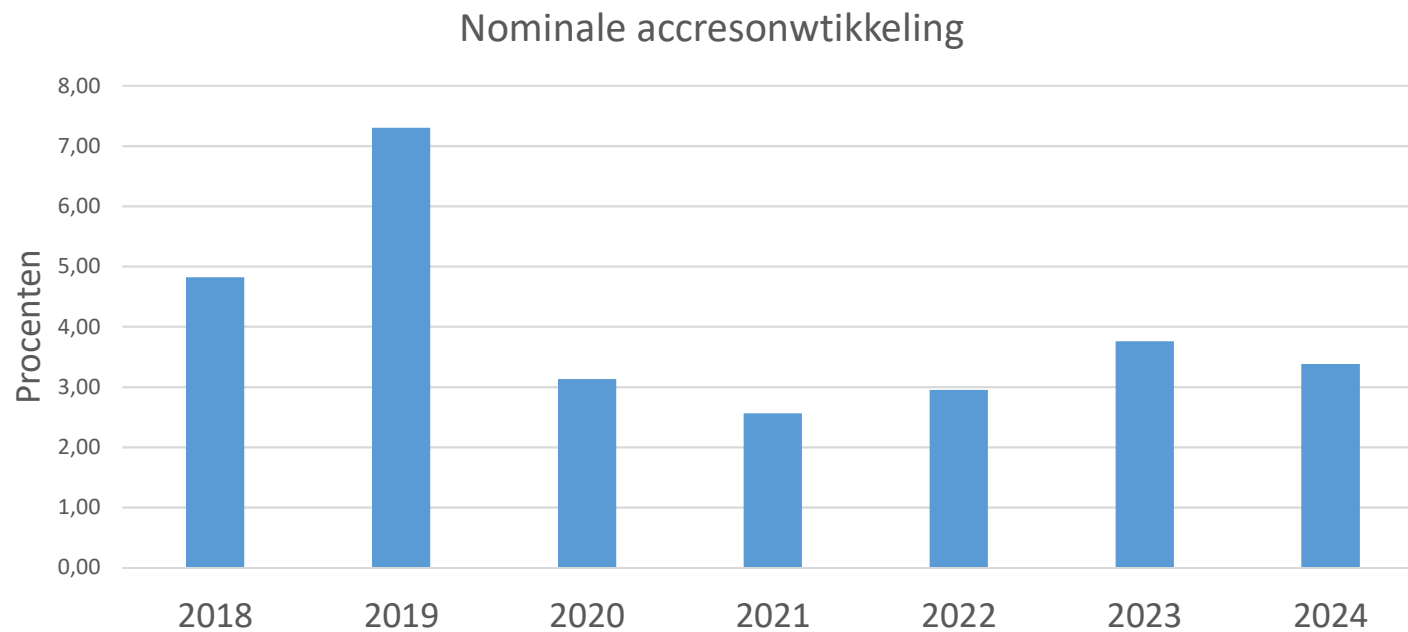
Uitgaven	2019, in mln. €
Overboekingen naar het GF/PF	865*
Klimaatakkoord	400
Herijking asieltoerekening	149
Afbouw Groningengas	30
Capaciteitsdoelstellingen NAVO	10**

* *Betreft niet de accresontwikkeling*

** *Oplopend tot 461 miljoen euro in 2024*

II Meircirculaire 2019 - Accresontwikkeling

II Meicirculaire 2019 - BTW-compensatiefonds

- Met ingang van het begrotingsjaar 2019 is de wijze van verwerking van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds in de raming van de algemene uitkering gewijzigd.

(in € 1.000)	Meicirculaire 2018 (2017)	Meicirculaire 2019 (2018)
Ruimte onder het plafond	172.178	44.520
w.v. gemeenten	149.446	39.029

- *Advies: gezien de onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds, adviseren we om voorzichtigheid in acht te nemen door een raming op te nemen, die maximaal gebaseerd is op de meest recente, gerealiseerde ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds.*

Herijking gemeentefonds 2021

- Gehele gemeentefonds wordt herijkt
- Twee percelen
- Afgerond in januari

Organisatie

- Twee stuurgroepen
- Drie begeleidingscommissies
- VNG denkt mee

Wanneer is de verdeling beter?

- Uitgangspunten Fww
- Uitlegbaarheid
- Vereenvoudiging
- Betrouwbaarheid onderzoek
- Ondersteunend aan de transformatie

Stand van zaken

- Vragenlijsten worden ingevuld
- Beoordelingskaders verdeling en clusterindeling opgesteld
- Afwegingskader maatstaven
- Mogelijke maatstaven inventariseren
- Eind van de zomer klaar met coderen

Bestuurlijke keuzes

- Vaststellen beoordelingskaders
- Omgaan met overhead
- Clusterindeling
- Inkomstenverevening
- Regionalisering
- Uitschieter/Outliers

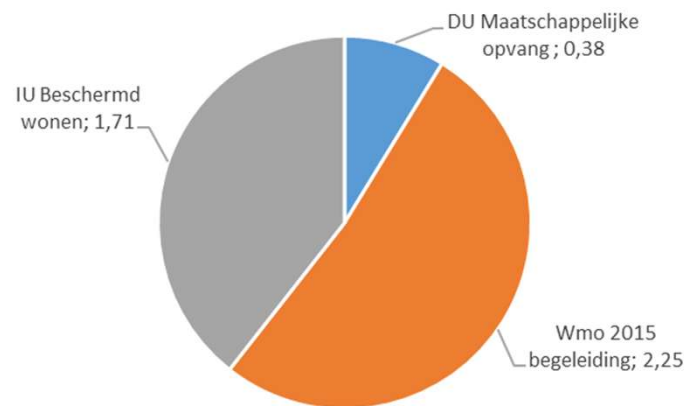
Bestuurlijke keuzes (vervolg)

- Beleidsvrijheid en maatschappelijke acceptatie van verschillen in relatie tot de mate van detail van de verdeling
- Balans tussen verdeling die transformatie ondersteunt en het (tijdelijk) blijven honoreren van historisch gegroeide kostenpatronen
- Omgang met keteneffecten in de verdeling
- In welke mate moeten onderdelen binnen het sociaal domein specifiek verdeeld blijven worden (woonplaatsbeginsel Jeugd, landelijke toegang beschermd wonen, specialistische instellingen beschermd wonen met landelijke functie)

Beschermd Wonen: huidige situatie

Omvang BW/MO/Wmo 2015 begeleiding in 2019 (€ 4,34 mld)

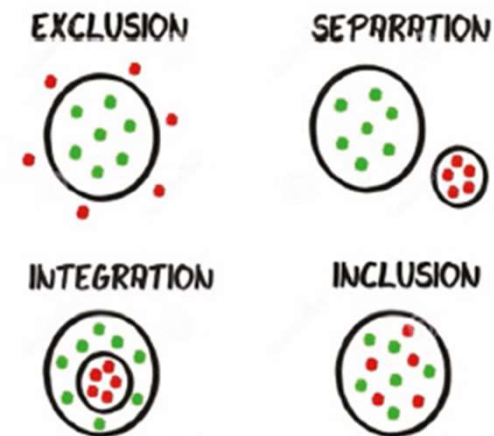
Huidige situatie:

- MO: objectieve verdeling over 43 centrumgemeenten
- BW: historische verdeling over 43 centrumgemeenten
- Wmo beg: objectieve verdeling over alle gemeenten

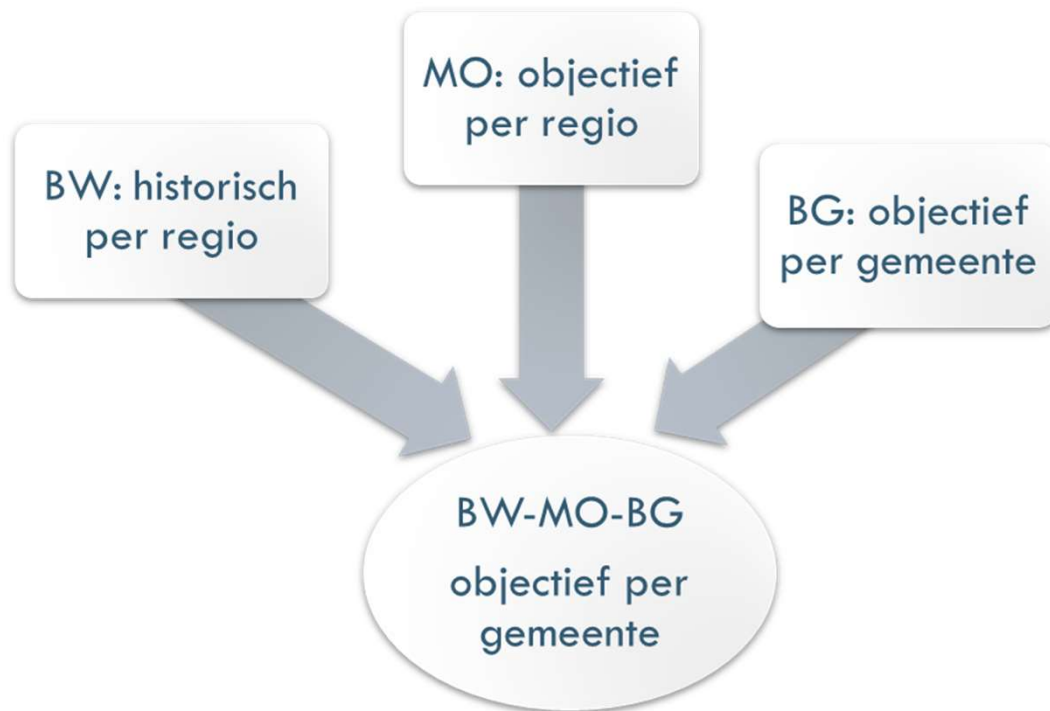
Aanleiding nieuw verdeelmodel

- rapport Toekomstvisie Beschermd Wonen
- bestuurlijke opdracht aan fin. werkgroep juni 2016 (BZK, VWS, VNG): objectieve verdeling over alle gemeenten voor beschermd wonen
- bestuurlijk overleg nov. 2016: uitbreiding opdracht fin. werkgroep -> ook maatschappelijke opvang en Wmo 2015 begeleiding

Totstandkoming verdeelmodel

- aansluiten op huidige budgetten (vertaald naar gemeenten binnen regio)
- waar mogelijk met bestaande maatstaven
- bestaande objectieve modellen als vertrekpunt
- historische verdeling BW objectiveren
- afstemmen op verwachte kosten cf Dannenberg (ipv huidige kosten)
- rekening houden met mogelijke overheveling naar Wlz
- integreren in samenhangend model

Bron: Cebeon

Vervolgstappen Beschermd wonen

- Gesprek over voorlopige uitkomsten die in maart zijn gepubliceerd
- Onderzoek AEF naar nieuwe verdeling sociaal domein gemeentefonds (nu t/m januari 2020)
- Verdeling BW/MO/Wmo beg loopt mee in AEF-onderzoek:
 - check op aannames openstelling Wlz
 - analyseren recente cijfers uitgaven gemeenten
 - check betekenis verschenen onderzoeksrapporten voor verdeelmodel (in-/uitstroom en effect grootstedelijkheid op kosten)
 - verdeelsleutel voor bekostiging landelijke instellingen met specialistische functie (buiten het objectief verdeelmodel)
- Uitkomst VNG Expertiseteam BW-MO-BG (juni 2019)
- Bestuurlijk overleg 2 juli: Rijk en gemeenten praten door over het nieuwe verdeelmodel, incl. advies expertcommissie

Vervolgstappen Onderzoeken

- September 2019: bestuurlijke overleg Rijk-VNG beleidsmatige uitgangspunten
- Feb-april 2020: advisering door VNG en Raad voor Openbaar Bestuur en bestuurlijke besluitvorming nieuwe verdeling sociaal domein gemeentefonds
- Eind april/begin mei 2020: informeren Tweede Kamer
- Meicirculaire gemeentefonds 2020: informeren gemeenten
- Invoering per 2021; ook voor BW, tenzij nadere inzichten implementatie in de weg staan